

VRAGEN UIT DE DAGELIJKSE PRAKTIJK

'Bij het vertrek naar een nieuwe huisarts, dus bij een uitschrijving, sturen wij alles wat we digitaal hebben per ZorgMail FileTransfer naar de nieuwe arts. Van een groot aantal patiënten bevat ons archief ook nog een papieren dossier. Het gebeurt dan ook af en toe dat we nog papieren dossiers (naast het ZMFT-bericht) naar de nieuwe arts verzenden. Ik werd van de week gebeld door een huisartsenpraktijk die stelde dat dit nu verboden is en dat ik alleen maar digitaal mag versturen. Klopt dit?'

Overdracht van het papieren dossier

CAROLINE NORG-SCHULPEN
PRAKTIJK.NORG@HOME.NL

Afgelopen jaar is de (Europese) Algemene Verordening Gegevensbescherming van kracht geworden. Mede om hier aan te voldoen heeft de KNMG haar richtlijn *Omgaan met medische gegevens* in mei 2018 geactualiseerd. Hoofdstuk 6 gaat over het dossier en de bewaartermijn. Enkele citaten.

Wat wordt verstaan onder een medisch dossier? 'De wet verplicht artsen die patiënten behandelen om een medisch dossier in te richten. In het medisch dossier neemt de arts alle gegevens op over de gezondheid van de patiënt en over de uitgevoerde verrichtingen, voor zover dit voor een goede hulpverlening noodzakelijk is. De patiënt kan de arts niet van zijn verplichting ontheffen. Gegevens die een behandelend arts van een derde over zijn patiënt krijgt, bewaart hij in het medisch dossier van de patiënt, voor zover die gegevens noodzakelijk zijn voor een goede hulpverlening aan de patiënt.'

'Noch een arts noch een patiënt heeft het juridisch eigendom van een medisch dossier. De arts of de instelling is

wel eigenaar van de gegevensdrager (de computer of het papieren dossier). Daarnaast heeft de arts op grond van zijn dossierplicht zeggenschap over de opname en wijziging van gegevens in het dossier.'

'Bij de overdracht van een medisch dossier is het in ieder geval van belang dat dit zorgvuldig gebeurt, zodat de gegevens niet verloren kunnen gaan. Dit betekent doorgaans dat de arts het dossier zonder tussenkomst van de patiënt overdraagt aan de nieuwe arts.'

Het is niet verboden het dossier door de patiënt zelf naar de nieuwe huisarts te laten brengen, de (versturende) arts blijft echter wel verantwoordelijk voor het dossier, dus hij moet er zeker van zijn dat de patiënt het ook daadwerkelijk bij de nieuwe (huis)arts afgeeft. Hetzelfde geldt voor het (al dan niet aangetekend) versturen van het papieren dossier. Het risico bestaat dat het hele dossier verloren gaat.

Bij het digitaal versturen gaat het altijd om een kopie, het origineel blijft bij de verzender achter. Eventueel kan het origineel dan, na bewijs van ontvangst, verwijderd worden.

NOCH EEN ARTS NOCH EEN PATIËNT HEEFT HET JURIDISCH EIGENDOM VAN EEN MEDISCH DOSSIER

EEN 'VERZONDEN' DOSSIER MOET OOK NOG TWINTIG JAAR BEWAARD WORDEN

In de KNMG richtlijn staat verder: 'Ook moet de bewaartermijn in acht worden genomen. Als een origineel (papier) medisch dossier wordt overgedragen, neemt de nieuwe arts de bewaartermijn daarvan over [...] Bij digitale dossiers kan ervoor worden gekozen om een kopie van de gegevens aan de nieuwe arts over te dragen. Het originele medisch dossier blijft dan bij de arts achter. Die bewaart het dan gedurende de wettelijke bewaartermijn.' Feitelijk is het echter onmogelijk om het originele digitale (HIS-)dossier over te dragen, het MEDOVD is een af-

ging in het dossier. Een 'verzonden' dossier moet dus ook nog twintig jaar bewaard worden.

Wie is verantwoordelijk voor het medisch dossier?

'Omdat de patiënt er geen eigenaar van is, kan hij het fysieke dossier niet opeisen. Ook niet nadat de behandelingsovereenkomst is beëindigd.' De patiënt kan het HIS-dossier natuurlijk helemaal niet opeisen, het is niet overdraagbaar. Wel kan er een uitdraai (op papier of als pdf-bestand) gemaakt worden. Dit geldt ook voor het gedeel-

DE BEWAARPLICHT BLIJFT DUS BIJ DE 'OUDE' HUISARTS BESTAAN

te van het dossier dat nog op papier staat. De patiënt heeft wel recht op een afschrift of kopie. Daarop is een uitzondering: 'Verzoekt de patiënt om vernietiging van het gehele medische dossier, dan kan de arts aanbieden om (in plaats van vernietiging) het originele medische dossier aan de patiënt af te staan.' In dit geval vervalt de verantwoordelijkheid van de arts over het dossier.

Hoe zit het met de bewaartermijn? 'Een medisch behandeldossier moet vijftien jaar worden bewaard. Algemeen wordt aangenomen dat de bewaartermijn start op het moment dat de behandeling of begeleiding is afgerond. Dit wijkt af van de letter van de wet, die stelt dat de bewaartermijn aanvangt op het moment dat de gegevens zijn vervaardigd. Dit levert praktische problemen op bij dossiers van patiënten die gedurende een langere periode worden behandeld, gevolgd of begeleid [...] Een arts bewaart gegevens langer dan vijftien jaar als dat redelijkerwijs uit de zorg van een goed hulpverlener voortvloeit. Bijvoorbeeld als dat nodig is om goede (continue) zorg te kunnen (blijven) bieden. Dit doet zich vaak voor bij langlopende of terugkerende behandelingen, zoals bij chronische ziekten en in de huisartsenzorg. De arts bepaalt zelf of hij de gegevens langer bewaart.'

Dit jaar zal een voorstel tot wijziging van de WGBO behandeld worden waarin de bewaartermijn van vijftien naar twintig jaar verlengd wordt. Deze termijn zal voor het hele dossier beginnen te lopen vanaf de laatste wijzi-

te van het dossier dat nog op papier staat. De patiënt heeft wel recht op een afschrift of kopie.

Daarop is een uitzondering: 'Verzoekt de patiënt om vernietiging van het gehele medische dossier, dan kan de arts aanbieden om (in plaats van vernietiging) het originele medische dossier aan de patiënt af te staan.' In dit geval vervalt de verantwoordelijkheid van de arts over het dossier.

Kortom: de huisarts is verantwoordelijk voor het medisch dossier. Niet de patiënt. De huisarts dient er dus zorg voor te dragen dat het goed en compleet overgedragen wordt aan de volgende behandelaar. De meest betrouwbare weg hiervoor is de digitale. Het is de enige manier waarop het dossier niet kwijt kan raken of beschadigen. Het papieren dossier kan het best ingescand worden en vervolgens meegestuurd worden via Zorgmail FileTransfer. Nota bene: de huisarts houdt een bewaarplicht aan van vijftien of twintig jaar voor het verzonden digitale dossier. ■

Hebt u ook een vraag die u graag door de redactie van SynthesHis beantwoord ziet worden?

Stuur een mail naar secretariaat@nedhis.nl!